

19—22 de setembre **Festival del llibre jueu** **Séfer Barcelona 2019.**

Literatura i Filosofia jueva
www.mozaika.es

19/09: Call de Girona
20/09: Facultat de Filologia—UB
21/09: Pati Llimona
22/09: Casa Adret

On som?

19 de setembre:

19h: Institut d'Estudis Nahmànides—Call de Girona
C/ de Sant Llorenç, s/n, 17004 Girona

20 de setembre:

18:30h: Universitat de Barcelona—Aula Capella
Plaça Universitat, Edifici Històric, planta baixa
Gran Via de les Corts Catalanes, 585, 08007 Barcelona

21 de setembre:

10:30h: Pati Llimona—Sala Maria Aurelia Capmany
C/ del Regomir, 3, 08002 Barcelona

20h: Casa Adret

C/ Salomó ben Adret, 6, 08002 Barcelona

22 de setembre:

10:30h: Casa Adret
C/ Salomó ben Adret, 6, 08002 Barcelona

20h: L'Auditori Conservatori Liceu

Nou de la Rambla, 88, 08001 Barcelona

Qui Som?

Equip de programació de Séfer Barcelona:

Ana Bejarano	Erica Consoli	Eva Fortes
Clara Jauregui	Evangelos Kapros	Arnau Pons
Varda Sokolowicz	Victor Sorensen	

Producció:

Associació Cultural Mozaika

Amb el suport i la col·laboració de:

CLUB EDITOR

Sobre Séfer 2019

Per quart any consecutiu MOZAIKA presenta el festival del llibre jueu, Séfer.

Mozaika és una associació que neix amb la intenció de popularitzar la cultura jueva, acostar-la al gran públic, fer-la accessible. Entre els seus múltiples projectes és el *Séfer Barcelona: Festival del Llibre Jueu* i aquest any també tindrà lloc el *Séfer Girona*.

Séfer és un festival gratuït que es presenta en forma de taules rodones sobre literatura, història i filosofia jueva. Escriptors, editors, professors, filòsofs, traductors i historiadors es troben durant tres dies al voltant de creacions de temàtica jueva. Séfer no només pretén servir de plataforma a l'edició del llibre jueu en totes les seves variants (narrativa, poesia, assaig, filosofia, judaisme), sinó que alhora mira de donar a conèixer autors jueus més enllà de l'obra que han creat, mitjançant debats i diàlegs oberts al públic. També intenta promoure la reflexió sobre la traducció de les llengües jueves (fonamentalment l'hebreu i l'ídix), però sobretot mira de trencar els prejudicis que històricament han anat apareixent al voltant del jueu i de la seva manera de viure.

Si Europa s'ha d'articular avui dia d'alguna manera, és sens dubte a partir de les cultures que l'han ajudada a ser. El judaisme com a religió i pensament, i la judeïtat en la seva vessant artística i secular, en són una part indestruïble, i és bo que els catalans puguin emmirallar-se sense complexos en aquesta part tan rica i trasbalsadora del seu passat, tant llunyà com immediat.

Séfer Barcelona 2019— Programa

19 de setembre:
Séfer Girona

19h: Taula rodona: la memòria, la història i el relat literari o poètic, en la cultura jueva

Participen: Ana Bejarano (professora de literatura i llengua hebrea, UB), Verónica Nieto (escriptora) i Alejandro Dardik (editor).

Moderador: Arnau Pons (poeta i assagista).

20 de setembre:
Aula Capella - Filologia UB

18:30h: Inauguració

19h: Edmond Jabès: la dificultat de pertànyer

Amb David Cuscó (traductor i editor de Flâneur), Xavier Antich (filòsof i professor de la UdG) i Dídac P. Lagarriga (escriptor, editor i traductor).

Diàleg a partir d'*El llibre de l'hospitalitat*, del cèlebre poeta Edmond Jabès (Flâneur, 2019). Aprofitant que *El llibre de l'hospitalitat* és el primer de Jabès que es publica en català, Séfer proposa una taula rodona per parlar de la vigència de l'obra d'aquest escriptor. La intenció dels participants serà de mantenir-se tan a prop com sigui possible de la màxima jabetesiana segons la qual les preguntes sempre són més importants que les respostes; per tant, (ens) preguntarem fins a quin punt les reflexions de Jabès sobre l'exili, la pertinença, la identitat i el silenci interpel·len la nostra societat.

20h: Música: SABINA WITT, veu, i HÈCTOR SERRANO, guitarra

Aquests dos músics combinaran un repertori d'origen jueu que abraçarà des de la música klezmer fins a alguna cançó en ídix. El resultat és un joc sonor ple de matisos, fruit d'una llarga trajectòria, bo i compartint escenaris junts.

21 de setembre: Pati Llimona

10:30h: El Qohèlet i Ernest Hemingway, els escrits de dos optimistes realistes

La reflexió sapiencial de l'Israel Antic va deixar una petja profunda en les literatures occidentals, especialment els llibres de Job i Qohèlet (Eclesiastès), i potser menys el llibre de Proverbis. El Qohèlet, que és una reflexió filosòfico-existencial, és també una biografia, i podria haver donat peu a recreacions, com a mínim líriques, a la literatura occidental. Però això no va passar fins al segle XX, especialment amb les obres d'un altre escriptor que va reflexionar sobre la vida i les seves vanitats, com va ser Ernest Hemingway.

Presenta: Adelina Millet (Directora de l'Institut del Pròxim Orient Antic i Professora de Filologia Semítica). Modera Victor Sorensen (equip de Séfer Barcelona-Mozaika).

11:30h: Voces caídas del cielo. Historia del exilio judío en Barcelona (1881-1954)

Diàleg entre Manu Valentín (Mozaika), historiador especialista en la presència jueva a Espanya durant el segle XX, autor del llibre *Voces caídas del cielo. Historia del exilio judío en Barcelona (1881-1954)* (Comanegra 2019) i Berty Tovas Wertheimer, dramaturg i descendent de jueus exiliats establerts a Barcelona. Dialogaran sobre aquest exili i intentaran desembolicar la història d'aquells exiliats jueus que van lluitar per establir-se a la ciutat comtal (1914-1945).

12:30h: Pausa i cafè

13h: A la recerca de les arrels

Diana Talarewitz (Doctora en Dret per la Universitat de Barcelona i escriptora) i Josep Calvet (Doctor en història i investigador membre del Servei d'Història, Patrimoni i Documentació de la Universitat de Lleida) conversaran sobre el llibre *La última judía* (Almarante, 2015)

de Talarewitz, i evocaran el retorn, cinc segles més tard, d'una família sefardita fins que arriba a la Barcelona que, temps després, esdevindria la ciutat refugi per a milers de jueus que escapaven del nazisme.

14h: Pausa

16:15h: La Cosa i les arrels jueves del món dels superherois

Molts dels superherois que han omplert les sales de cinema en la darrera dècada van ser creats per autors de còmic jueus a la segona meitat del segle XX, com Stan Lee, Jack Kirby o Chris Claremont.

El director editorial de còmics de Panini Espanya, Alejandro Martínez Viturtia, i el periodista Manu González conversaran amb David Aliaga (Mozaika) sobre l'empremta jueva en el còmic de superherois.

17:15h: Pausa i cafè

17:30h: Els llenguatges de la identitat, la subversió com a creació

Julietta Piastro, Professora de Pensament Contemporani i Interculturalitat a la Universitat Ramon Llull, signa aquest llibre (Herder, 2019) que dona títol a la sessió, sobre el qual conversarà amb Anna Pagès Santacana, filòsofa, escriptora i investigadora en teoria de l'educació. Un diàleg que ens convida a qüestionar l'ordre dels discursos imperants com a mitjà per crear alternatives més enllà de la vida dissenyada i fabricada per la globalització econòmica i el capitalisme.

18:30h: La lliçó d'alemany, de Siegfried Lenz

Maria Bohigas, editora (Club Editor), parlarà d'aquesta obra mestra de la literatura alemanya posterior al nazisme. El pintor Max Ludwig Nansen rep de Berlín una ordre oficial que li prohibeix de pintar. El seu amic d'infància, Jens Ole Jepsen, agent de policia local, és l'encarregat de fer-la complir. Es tracta de la primera obra de Lenz traduïda al català.

Modera: Joan Ferrarons.

20h: Para enterrar a los muertos en las palabras (Casa Adret)

Lectura homenatge a José Carlos Cataño, a cura de Vera Cataño Levy, a la CASA ADRET.

22 de setembre: Casa Adret

10:30h: “Diari del gueto” de Janusz Korczak

Marta Castillon (filòloga, educadora i traductora) presenta aquest llibre editat en castellà per Seix Barral el 2018. Un testimoni autobiogràfic singular del metge, pedagog, periodista i activista social Janusz Korczak, director de l'orfenat del gueto de Varsòvia. El diari, lluny d'una crònica convencional, va ser escrit poc abans de la seva deportació a Treblinka juntament amb 200 infants de l'orfenat. *Diari del gueto* és un exercici de memòria, un recorregut per les idees, pensaments i reflexions d'un pedagog “revolucionari”.

Modera: Itai Ron (poeta i traductor).

11:30h: La història transcandida: mirades a la Sefarad contemporània

José Antonio Lisbona (expert en la història sociopolítica contemporània dels jueus en la Península ibèrica) i Uriel Macías (especialista en la història contemporània dels jueus en l'estat espanyol i en bibli-

ografia judaica en castellà) dialogaran sobre la història del “retorn” a Sefarad, l'establiment i l'evolució de les comunitats jueves, els seus personatges més destacats, així com el context polític, jurídic, social i cultural, en què s'ha desenvolupat la vida jueva.

12:30h: Pausa i cafè

13h: Poesia jueva nord-americana avui (sessió en anglès)

La poeta jueva nord-americana Sharon Dolin, autora de sis reculls poètics i amb un fort lligam amb Barcelona, parla del que significa ser una poeta jueva nord-americana avui. D'aquesta manera, tindrà com a interlocutora l'editora i traductora, Eva Fortes (equip de programació de Séfer Barcelona-Mozaika), també jueva nord-americana. A més de llegir alguns dels seus poemes, Dolin xerrarà amb Fortes sobre la seva obra de temàtica jueva, especialment la dels seus darrers tres llibres, així com de la seva recent incursió en la traducció d'un llibre d'hores d'una poeta catalana contemporània, Gemma Gorga (sessió en anglès).

14h: Pausa per dinar

15h: La transmissió del “món ídix”

Si per a qualsevol literatura és important de ser traduïda, en el cas de la literatura ídix va ser vital el fet de ser traslladada a altres llengües, ja que la majoria dels seus lectors nadius van ser assassinats durant la Segona Guerra Mundial. Golda Van de Meer (investigadora especialista en literatura ídix), Rhoda Henelde (Filòloga i traductora ídix) i Daniela Rosenfeld (Directora del Festival de Cinema Jueu de Barcelona) conversaran sobre el compromís de continuar transmetent, a través de l'art, tot un món que, en gran part, ja només existeix en la memòria dels textos i les imatges.

16h: Sota el cel estel·lat de la història: bifurcacions estratègiques i pensament intempestiu, de Walter Benjamin a Michael Löwy

Walter Benjamin va deixar inacabades unes Tesis sobre el concepte d'història que són objecte de discussió i d'actualització constants. Un dels seus intèrprets més interessants ha estat, sens dubte, Michael Löwy amb el seu assaig *Avís d'incendi*. A partir d'una traducció recent al català d'aquests textos aprofundirem en l'aspecte revolucionari i emancipador de l'obra benjaminiana.

Dialogaran Marc Casanovas (especialista en l'obra de Benjamin), Arnau Pons (poeta, traductor, assagista) i David Cuscó (editor de Flâneur).

17h: Pausa i cafè

17:30h: És traduir reescriure?

Reconeguts traductors tant de—com a—la literatura hebrea i ídix conversaran sobre què és per a ells la traducció, sobre la funció cultural i social del traductor i sobre la recepció de les seves obres.

Participaran com a traductors del ídix: Jacob Abecasís i Joan Ferrarons. De l'hebreu, Raquel García Lozano, Roser Lluch, Eulàlia Sariola i Ana Bejarano (moderadora i equip de programació de Séfer Barcelona-Mozaika).

18:30h: Ser llibre. Ser immortal. Homenatge a Amos Oz

La literatura d'Amos Oz està molt unida a la seva biografia, perquè, d'alguna manera, totes les històries que ha escrit són autobiogràfiques. En aquesta conferència s'exposaran els principals temes, personatges i espais geogràfics que recorren les seves obres i que són una recreació literària dels esdeveniments, persones i llocs que van marcar la seva vida, des de la seva infància, quan volia créixer i ser llibre, fins a la seva mort, quan es farà realitat aquest somni d'immortalitat, perquè els seus llibres romandran per sempre amb nosaltres.

Presenta: Raquel García Lozano, Professora Titular del Departament de Lingüística i Estudis Orientals, àrea d'Hebreu, de la Universitat Complutense de Madrid, i traductora d'Amos Oz al castellà.

20h: Clausura (L'Auditori Conservatori Liceu)

Com a acte de clausura del festival, us convidem a una representació operística del famós musical *West Side Story*, obra del compositor jueu Leonard Bernstein. Tant si sou amants de la música clàssica com si fins ara no heu trobat una obra que us apassioni, podreu gaudir d'una fusió única d'òpera, art digital i d'una història d'amor clàssica.

Aquesta representació és una producció conjunta de Mozaika i UNIT: ART Solution, i compta amb Juan Píace com a director artístic i Nazar Yakobenchuk com a director d'orquestra.

Entrades: <https://conservatoriliceu.koobin.com/mozaika-www-2019>